

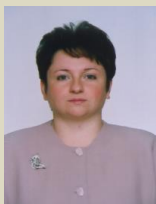
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕТОДОЛОГІЯ І ЛОГІКА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩІЙ ТЕХНІЧНІЙ ШКОЛІ»

Шифр та назва спеціальності	Усі спеціальності	Факультет / Інститут	Соціально гуманітарних технологій
Назва освітньо-наукової програми	усіх докторів філософії	Кафедра	Педагогіки і психології управління соціальними системами ім. акад. І.А.Зязюна

ВИКЛАДАЧ

Ігнатюк Ольга Анатоліївна, Olha.lhnatiuk@kphi.edu.ua; ignatyuk@kpi.kharkov.ua; olgaignatyuk2016@gmail.com

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами ім.акад.І.А.Зязюна НТУ «ХПІ». Досвід роботи – 25 років. Автор понад 250 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Педагогічний контроль в системі освіти», «Основи наукових досліджень», «Психолого-педагогічні основи особистісного розвитку фахівця», «Методологія і логіка педагогічної діяльності у вищій технічній школі»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Дисципліна спрямована на формування в слухачів розуміння і використання новітньої інформації щодо проблем вищої школи, новацій у сфері вищої освіти, питань загальноєвропейської системи гарантій якості освіти, європейської кредитно-трансферно-накопичувальної системи, компетентностей та результатів навчання тих, кого навчають. Розглянуто особливості організації освітнього процесу в умовах освітніх трансформацій. Обговорюються питання розробки дидактичних матеріалів, вибору та застосування в освітньому процесі сучасних методик та інноваційних педагогічних технологій, діагностування навчальних досягнень слухачів, знаходження рішень у професії, використовуючи науковий підхід.
Мета та цілі	Виробити у аспіранта теоретичні уявлення та практичні навички щодо готовності до науково-педагогічної діяльності за обраним фахом у професійній підготовці майбутніх конкурентоспроможних фахівців
Формат	Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - залік
Результати навчання	Демонструвати здатність аналізувати та аргументувати змістовне наповнення освітнього процесу підготовки фахівців у ЗВО, визначати шляхи його модернізації, критично оцінювати практичне значення нововведень у ВШ, самостійно продукувати нові педагогічні ідеї та застосовувати їх на практиці
Обсяг	Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції – 20 год., практичні заняття – 20 год., самостійна робота – 80 год.
Пререквізити	«Світоглядні та соціокультурні основи науково-технічної діяльності»
Вимоги викладача	Аспірант зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання. З метою оволодіння необхідною якістю освіти з дисципліни потрібно відвідуваність і регулярна підготовленість до занять. Без особистої присутності аспіранта підсумковий контроль не проводиться.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ					
Лекція 1	Вступ до дисципліни, мета, цілі, результати навчання. Мета та завдання вищої освіти.	Практичне заняття 1	Основні стратегії освітньої діяльності ЗВО	Самостійна робота	Суб'єкт і об'єкт освітнього процесу: цілі і завдання, вимоги до учасників освітнього процесу
Лекція 2	Загальна характеристика сучасної вищої професійної освіти: моделі, напрями, тенденції	Практичне заняття 2	Методологія педагогіки і науково-педагогічної діяльності		Діалектика як загальна методологія наукового пізнання. Показати як працюють закони діалектики на прикладі особистісно-професійного розвитку учасників освітнього процесу
Лекція 3	Професійно-педагогічна діяльність: зміст, сутність і структура	Практичне заняття 3	Суб'єктність педагогічного процесу у вищій школі		Умови успішної адаптації здобувачів вищої освіти до освітнього процесу
Лекція 4	Формування готовності майбутнього викладача до науково-педагогічної діяльності у вищій школі	Практичне заняття 4	Формальний, неформальний та інформальний контексти формування готовності майбутнього викладача до професійної діяльності у вищій школі		Професійна компетентність, педагогічна майстерність, професійна культура: їх структура та співвідношення понять
Лекція 5	Логіка освітньої діяльності	Практичне заняття 5	Стандарти освітньої діяльності		Кадрові вимоги до науково-педагогічних працівників у ЗВО
Лекція 6	Логіка освітнього процесу	Практичне заняття 6	Стандарти вищої освіти. Освітні програми.		Структурно-логічна схема у професійній ступеневій підготовці фахівця (на прикладі спеціальності)
Лекція 7	Логіка навчального предмету	Практичне заняття 7	Нормативна та вибіркова частина змісту освіти		Опрацювання робочої навчальної програми дисципліни (за спеціальністю)
Лекція 8	Логіка вибору технології навчання у професійній ступеневій підготовці фахівця	Практичне заняття 8	Модель вибору технології навчання у професійній ступеневій підготовці фахівця		Інновації в освіті. Інновації в педагогіці. Інноваційні методи навчання
Лекція 9	Логіка педагогічного контролю в системі вищої освіти	Практичне заняття 9	Шляхи організації контролю навчальної діяльності в умовах співробітництва суб'єктів освітнього процесу		Індивідуалізація навчання. Зони розвитку особистості тих, кого навчають
Лекція 10	Актуальні проблеми розвитку педагога-лідера в контексті інтеграції України в європейський культурно-освітній простір (лекція-конференція)	Практичне заняття 10	Розвиток основ педагогічної майстерності педагога-лідера		Підготовка ІДЗ відпрацювання практичних навичок майбутнього викладача (виступ із презентацією) по питанню складання матеріалів для проведення лекції (практичного, семінарського, лабораторного заняття), обґрунтування логіки вибору теми, місту, форм і методів, пед технологій, пед контролю тощо

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна

1. Закон України «Про вищу освіту» Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Розвиток лідерського потенціалу національної гуманітарно-технічної еліти: монографія/Романовський О.Г., Пономарьов О.С., Гура Т.В., Ігнатюк О.А., Резнік С.М., Мовчан Я.О./за заг ред О.Г.Романовського та О.С.Пonomарьова.-Харків:НТУ «ХПІ», ФОП Мезина В.В., 2017. -292 с.
3. Програма, методичні вказівки та контрольні завдання з дисципліни «Методологія і логіка науково-педагогічної діяльності у вищій технічній школі» для здобувачів освітньо-наукового рівня «доктора філософії» усіх спеціальностей денної та заочної форм навчання /уклад. О.Г.Романовський, О.А.Ігнатюк. - Х.:НТУ «ХПІ»,2016.- 36 с.
4. Пономарьов О.С., Романовський О.Г., Ігнатюк О.А., Згурська М.Ф. Професійна культура педагога: навч.метод. посібник.- Харків:НТУ «ХПІ», 2011. – 198 с.
5. Романовський О.Г., Пономарьов О.С., Пазиніч С.М., Черваньова З.О., Гайворонська В.В. Зміст і сутність педагогічної діяльності:навч.посібник. – Харків:НТУ «ХПІ»,2007. – 226 с..
6. Енциклопедія освіти/ Акад.пед.наук України; головний ред.В.Г.Кремень. – Київ:Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
7. Ігнатюк О. А. Формування готовності майбутнього інженера до професійного самовдосконалення: теорія і практика: [монографія] / О.А. Ігнатюк. – Харків: НТУ «ХПІ», 2009. – 432 с.
8. Товажнянський Л.Л., Романовський О.Г., Пономарьов О.С., Бондаренко В.В., Черваньова З.О. Основи педагогіки вищої школи:навч.посіб. – Харків:НТУ «ХПІ», 2005. – 600 с.
9. Рашкевич Ю.М., Таланова Ж.В. Європейська кредитно-трансферно-накопичувальна система: довідник користувача,переклад з англ.; За ред. Проф. Ю.М.Рашкевича та доц. Ж.Б.Таланової .Рекомендовано МОНУ як методичні вказівки для працівників ВНЗ. – Львів: вид-во Львівської Політехніки, 2015.-106 с.
10. Дубініна О.М., Ігнатюк О.А. (2020) Методика діагностики професійно значущих якостей педагога-лідера // Теорія і практика управління соціальними системами. №1. С.68-79 (фахове видання України) <http://tipus.khpi.edu.ua/> DOI:10.20998/2078-7782.2020.1.08
11. Dubinina, O. N., Ihnatiuk, O. A. & Sereda, N. V. (2020), "The Phenomenon of Responsibility for the Preparation of Professional Leaders of Digital Generation", Information Technologies and Learning Tools, no. 79(5), pp. 325-340, available at: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/3931>, DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v79i5.3931> (Accessed 21 October 2020).
12. Оксана Дубініна, Ольга Ігнатюк, Наталія Серєда (2020) Теоретико-емпіричні аспекти визначення змісту поняття "професійна відповідальність педагога-лідера" // Теорія і практика управління соціальними системами. №3. С. 83 – 92 (фахове видання України) <http://tipus.khpi.edu.ua/> DOI:10.20998/2078-7782.2020.3.09
13. Dubinina, O. N., Ihnatiuk, O. A. & Sereda, N. V. (2020), Pedagogical Acme-Technology Of Formation Of Responsibility Among Leader-Professionals During The Process Of Professional Education // Теорія і практика управління соціальними системами. № 4. (фахове видання України) <http://tipus.khpi.edu.ua/>
14. Olga Ignatyuk Developing leadership skills for doctoral students in the Technical University// Abstracts of II International Scientific and Practical Conference "EURASIAN SCIENTIFIC CONGRESS", February 24-25,2020, Barca Academy Publishing, Barcelona, Spain, 2020. – P.252-256. <http://sci-conf.com.ua>
15. Ігнатюк О.А., Дубініна О.М. Моделювання професійно значущих лідерських якостей майбутніх викладачів вищої школи в умовах освітніх трансформацій // Матеріали VI Міжнарод. наук.-практ. конф. Наукова школа академіка І.А. Зязюна у працях його соратників та учнів: м. Харків, 28-29 травня 2020 / НТУ «ХПІ»: збірник наук. праць. – Харків: НТУ «ХПІ», 2020. С.269-273.

Додаткова

1. Романовський О.Г., Ігнатюк О.А., Серєда Н.В. Особливості формування педагогічної майстерності здобувачів освітньо-наукового рівня «доктор філософії» на засадах міждисциплінарного підходу і концепції Педагогіки добра академіка І.А.Зязюна // «Теорія і практика управління соціальними системами:філософія, психологія, педагогіка, соціологія».- Харків:НТУ «ХПІ», 2018.- №4. – С.3-15
2. Ігнатюк О.А.Моделювання викладання педагогічних дисциплін у процесі підготовки майбутніх докторів філософії в умовах технічного університету //Адаптивне управління: серія Педагогіка №6(11),2019 [Електронний ресурс].Режим доступу: <https://adaptive.org.ua/> завантажити збірник Педагогіка №6(11),2019.
3. Ігнатюк О.А. Інтеграція форм, методів і умов формування педагогічної техніки як складової майстерності викладача у процесі підготовки докторів філософії в умовах технічного університету // Модифікація та наукові дослідження:парадигма інноваційного розвитку суспільства і технологій: II Міжнарод.наук.-практ.конф.:м.Київ, 25-26 січня 2019 / ГО «Інститут інноваційної освіти»;Науково-практичний центр прикладної інформатики НАН України:збірник наук.праць. – Київ:ГО «Інститут інноваційної освіти»,2019. – С. 34-37
4. Ігнатюк О.А. Модель оцінки реалізації наукового потенціалу здобувачів вищої освіти рівнів «магістр» та «доктор філософії» спеціальності «Освітні, педагогічні науки» //Модифікація та наукові дослідження: парадигма інноваційного розвитку суспільства і технологій: III Міжнарод.наук.-практ.конф.:м.Київ, 24-25 січня 2020/ГО «Інститут інноваційної освіти»; Науково-практичний центр прикладної інформатики НАН України: збірник наук.праць. – Київ: ГО «Інститут інноваційної освіти», 2020. – С.12-16.
5. Ігнатюк О.А., Дубініна О.М. Особливості розробки та запровадження методики з визначення коефіцієнту сформованості лідера // Modern science: Problems and Innovations: Abstracts of The 3rd International Scientific and practical conference, June 1-3,2020.SSPG Publish. Stockholm, Sweden.2020. Pp.332-339. URL: <http://sci-conf.com.ua>
6. Ольга Ігнатюк Готовність до інноваційної педагогічної діяльності майбутніх докторів філософії як стратегія і результат якості підготовки в технічному університеті //Актуальні проблеми педагогічної освіти: новації, досвід та перспективи: I Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю: м.Запоріжжя,10 квітня 2020. – Запоріжжя: ЗНУ,2020. – С.12-14.
7. Конструювання тестів. Курс лекцій: навч. посіб./ Л.О. Кухар, В.П. Сергієнко. – Луцьк, 2010. – 182 с.
8. Ігнатюк О.А. Формирование предметно-профессиональных компетенций педагогов высшей школы в сфере конструирования и применения педагогических тестов /О.А. Ігнатюк // Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я: XXVМіжнарод.наук.-практ. конф. : 17-19 травня 2017 р.: матеріали. - Харків: НТУ «ХПІ», 2017. –е 3-х част. – Ч.III. - С. 278.
9. Ігнатюк ОА Модельная конструкция системного формирования основ педагогической техники будущих преподавателей высшей школы на междисциплинарной основе //Perfomainte intro ecomonie competitive:conferinta stiintific international (6;2019 Chisinau). Conferinta Stiintific Internationala, Editia a 6-a,23-24 aprilie 2019/Inst.Sntern. de Management "Imi-Nova";com st.:Valentin Railean (presedinte) [et al.] – Chisinau:S.n.2019 (Tipogr/"Impressum").Republica Moldova. - P. 156-163.

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ

Сутність понять «освіта», «вища освіта», «методологія педагогіки», «освітня система», «педагогічна система», «дидактична система». Моделі, напрями, тенденції сучасної вищої професійної освіти. Якість вищої освіти. Основна мета вищої освіти. Студентоцентризований підхід. Лідерство освіти. Характеристика випускника вищої школи. Компетентності та результати навчання. Педагогічний процес як динамічна система. Ознаки суб'єктності освітнього процесу у вищій школі. Зміст, сутність і структура професійної-педагогічної діяльності. Готовність майбутнього викладача до науково-педагогічної діяльності у вищій школі. Формальний, неформальний та інформальний контексти формування готовності майбутнього викладача до професійної діяльності у вищій школі. Логіка освітньої діяльності. Логіка освітнього процесу. Логіка навчального предмету. Логіка вибору технології навчання у професійній ступеневій підготовці фахівця. Логіка педагогічного контролю в системі вищої освіти. Стандарти освітньої діяльності. Стандарти вищої освіти. Освітні програми. Структурно-логічна схема у професійній ступеневій підготовці фахівця (на прикладі спеціальності). Основні форми навчання у вищій школі. Методи навчання. Інновації в освіті. Шляхи організації контролю навчальної діяльності в умовах співробітництва суб'єктів освітнього процесу. Розвиток основ педагогічної майстерності педагога-лідера.

ПЕРЕЛІК ОБЛАДНАННЯ

Аудиторне приміщення, дошка

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів для оцінювання успішності аспіранта	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Нарахування балів
	90-100	A	відмінно	
	82-89	B	добре	
	74-81	C		
	64-73	D	задовільно	
	60-63	E		
	35-59	FX		
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Поточне тестування та самостійна робота										IЗ	Підсумковий залік	Сума
Змістовий модуль 1										20		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6			

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.
 Розподіл балів за теми змістових модулів:
 Відвідування лекційних занять та робота аспіранта на лекції – 2 бали,
 Робота на практичних заняттях – 2 бали,
 Виконання завдань для самостійної роботи – 2 бали.
 Усього – 6 балів за кожною темою.
 Оцінювання індивідуального завдання (складання завдання та виступ)*
 входить до ЗМ1,

Зміст роботи за темою	технологічна частина	Захист роботи (виступ)	Сума
до 5	до 7	до 8	20

Положення про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг студентів від 23.02.2018
<http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/dokumenti-ntu-hpi-2/>

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ

Аспірант повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводиться до співробітників відділу аспірантури.

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни